ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

zo 14. apríla 2005 *

Vo veci C-460/01,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 226 ES, podaná 28. novembra 2001,

Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: G. Wilms a H. M. H. Speyart, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

proti

Holandskému kráľovstvu, v zastúpení: H. G. Sevenster, splnomocnená zástupkyňa,

žalovanému,

* Jazyk konania: holandčina.

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory C. W. A. Timmermans, sudcovia R. Schintgen a J. N. Cunha Rodrigues (spravodajca),

generálna advokátka: C. Stix-Hackl,
tajomník: M.-F. Contet, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 27. mája 2004,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 13. júla 2004,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Svojou žalobou Komisia Európskych spoločenstiev navrhuje, aby Súdny dvor určil, že Holandské kráľovstvo si tým, že medzi 1. januárom 1991 a 31. decembrom 1995:

— nezaúčtovávalo a nevyberalo colný dlh a ostatné poplatky najneskôr do troch dní po uplynutí stanovenej lehoty alebo k neskoršiemu dátumu vyplývajúcemu

z nariadenia Rady (EHS, Euratom) č. 1182/71 z 3. júna 1971, ktorým sa stanovujú pravidlá pre lehoty, dátumy a termíny (Ú. v. ES L 124, s. 1), v prípade, keď hlavný zodpovedný pri operácii vonkajšieho tranzitu Spoločenstva v lehote troch mesiacov od doručenia oznámenia výstupného úradu, že zásielka nebola včas predložená úradu určenia, neposkytol dôkaz o zákonnosti dotknutej tranzitnej operácie,

— neposkytovalo Komisii včas zodpovedajúce vlastné zdroje a

— odmietlo zaplatiť zodpovedajúce úroky z omeškania,

nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 11a ods. 2 druhého pododseku druhej vety nariadenia Komisie (EHS) č. 1062/87 z 27. marca 1987 o vykonávacích ustanoveniach a opatreniach na zjednodušenie tranzitného režimu Spoločenstva [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 107, s. 1), z článku 49 ods. 2 tretej vety nariadenia Komisie (EHS) č. 1214/92 z 21. apríla 1992 o vykonávacích ustanoveniach a opatreniach na zmiernenie tranzitného režimu Spoločenstva [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 132, s. 1) a z článku 379 ods. 2 tretej vety nariadenia Komisie (EHS) č. 2454/93 z 2. júla 1993, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 253, s. 1; Mim. vyd. 02/006, s. 3, ďalej len „vykonávacie nariadenie"), ako aj z článkov 2, 9, 10 a 11 nariadenia Rady (EHS, Euratom) č. 1552/89 z 29. mája 1989, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 88/376/EHS, Euratom o systéme vlastných zdrojov spoločenstiev [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 155, s. 1).

Právny rámec

Colné právo Spoločenstva

2 V období od 1. januára 1991 do 31. decembra 1995, ktorého sa týka prejednávaná žaloba, boli postupne uplatňované rôzne, hoci vo svojej podstate identické právne úpravy.

3 Pokiaľ ide o režim tranzitu Spoločenstva v rokoch 1991 a 1992 sa uplatňovalo nariadenie Rady (EHS) č. 222/77 z 13. decembra 1976 o tranzite Spoločenstva [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 38, 1977, s. 1), naposledy zmenené a doplnené nariadením (EHS) č. 474/90 z 22. februára 1990 (Ú. v. ES L 51, s. 1, ďalej len „nariadenie č. 222/77") a nariadenie č. 1062/87, naposledy zmenené a doplnené nariadením Komisie (EHS) č. 2560/92 z 2. septembra 1992 (Ú. v. ES L 257, s. 5, ďalej len „nariadenie č. 1062/87"). Počas roka 1993 sa uplatňovalo nariadenie Rady (EHS) č. 2726/90 zo 17. septembra 1990 o tranzite Spoločenstva [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 262, s. 1) a nariadenie č. 1214/92, zmenené a doplnené nariadením Komisie (EHS) č. 3712/92 z 21. decembra 1992 (Ú. v. ES L 378, s. 15, ďalej len „nariadenie č. 1214/92").

4 Pokiaľ ide o režim colného dlhu, od začiatku roka 1991 do konca roka 1993 sa uplatňovalo nariadenie Rady (EHS) č. 2144/87 z 13. júla 1987 o colnom dlhu [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 201, s. 15), zmenené a doplnené nariadením Rady (EHS) č. 4108/88 z 21. decembra 1988 (Ú. v. ES L 361, s. 2, ďalej len „nariadenie č. 2144/87") a nariadenie Komisie (EHS) č. 597/89 z 8. marca 1989 zavádzajúce

ustanovenia na vykonanie nariadenia č. 2144/87 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 65, s. 11).

5 V oblasti zaúčtovania a vyberania colného dlhu sa do 1. januára 1994 uplatňovalo nariadenie Rady (EHS) č. 1854/89 zo 14. júna 1989 o zápise do účtovnej evidencie a podmienkach platenia súm dovozného alebo vývozného cla vyplývajúcich z colného dlhu [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 186, s. 1).

6 Nariadením Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 302, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 307, ďalej len „kódex"), sa pristúpilo ku kodifikácii právnej úpravy v oblasti colného práva Spoločenstva. Ku kódexu boli prijaté vykonávacie ustanovenia obsiahnuté vo vykonávacom nariadení. Tieto ustanovenia sú účinné od 1. januára 1994.

7 So zreteľom na vecnú zhodnosť rôznych režimov colného práva uplatňovaných postupne počas obdobia uvedeného v prejednávanej žalobe sa účastníci konania odvolávajú vo svojej argumentácii pred Súdnym dvorom iba na ustanovenia uplatňované od 1. januára 1994, a to na kódex a vykonávacie nariadenie. Z tohto dôvodu nižšie uvedená tabuľka predstavuje jednoduchý výpočet ustanovení postupne uplatňovaných počas sporných období. Znenie ustanovení kódexu a vykonávacieho nariadenia je naopak uvedené za tabuľkou.

Kalendárne roky 1991 a 1992	Kalendárny rok 1993	Kalendárne roky 1994 a 1995
článok 1 ods. 2 nariadenia č. 222/77	články 1 a 3 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 2726/90	článok 91 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. a) kódexu
článok 13 nariadenia č. 222/77	článok 11 ods. 1 písm. a) a b), nariadenia č. 2726/90	článok 96 ods. 1 písm. a) kódexu
článok 2 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 2144/87		článok 203 kódexu
článok 2 ods. 1 písm. d) nariadenia č. 2144/87		článok 204 kódexu
článok 2 ods. 1 nariadenia č. 1854/89		článok 217 ods. 1 kódexu
článok 3 ods. 3 nariadenia č. 1854/89		článok 218 ods. 3 kódexu
článok 4 nariadenia č. 1854/89		článok 219 kódexu
článok 6 ods. 1 a článok 7 nariadenia č. 1854/89		článok 221 ods. 1 a 3 kódexu
článok 26 ods. 1 a 3 nariadenia č. 222/77	článok 22 ods. 1 a 4 nariadenia č. 2726/90	článok 356 ods. 1 a 5 vykonávacieho nariadenia
článok 36 ods. 3 nariadenia č. 222/77	článok 34 ods. 3 nariadenia č. 2726/90	článok 378 vykonávacieho nariadenia
článok 11a nariadenia č. 1062/87	článok 49 nariadenia č. 1214/92	článok 379 vykonávacieho nariadenia
článok 11b nariadenia č. 1062/87	článok 50 nariadenia č. 1214/92	článok 380 vykonávacieho nariadenia

Kódex

8 Podľa článku 91 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. a) kódexu:

„1. Režim vonkajší tranzit umožňuje prepravu medzi dvoma miestami v rámci colného územia spoločenstva:

a) tovaru, ktorý nie je tovarom spoločenstva bez toho, aby tovar podliehal dovoznému clu alebo iným platbám alebo obchodno-politickým opatreniam;

...

2. Preprava podľa odseku 1 sa môže uskutočniť:

... vo vonkajšom tranzitnom režime Spoločenstva;

..."

9 Podľa článku 96 ods. 1 písm. a) a b) kódexu:

„Hlavný zodpovedný je držiteľom vonkajšieho tranzitného režimu spoločenstva. Je zodpovedný za:

a) predloženie tovaru v stanovenej lehote colnému úradu určenia v nezmenenom stave a zároveň za dodržanie opatrení prijatých colnými orgánmi k identifikácii tovaru;

b) dodržiavanie predpisov vzťahujúcich sa na tranzitný režim spoločenstva."

10 Podľa článku 203 kódexu:

„1. Colný dlh pri dovoze vzniká:

— nezákonným odňatím tovaru, ktorý podlieha dovoznému clu spod colného dohľadu.

2. Colný dlh vzniká v okamihu, keď je tovar odňatý spod colného dohľadu.

3. Dlžníkmi sú:

— osoba, ktorá odňala tovar spod colného dohľadu,

— akékoľvek osoby, ktoré sa tohto odňatia zúčastnili a ktoré si boli vedomé alebo si mali byť vedomé toho, že tovar je odnímaný spod colného dohľadu,

— akékoľvek osoby, ktoré tovar odňatý spod colného dohľadu získali alebo prechovávali a ktoré si boli alebo si mali byť v čase získania alebo prijatia takéhoto tovaru vedomé, že tento bol odňatý spod colného dohľadu,

a

— prípadne taktiež osoba, ktorá má plniť povinnosti vyplývajúce z dočasného uskladnenia tovaru alebo z použitia colného režimu, do ktorého bol tovar prepustený."

11 Podľa článku 204 kódexu:

„1. Colný dlh pri dovoze vzniká:

a) neplnením jednej z povinností vyplývajúcej z dočasného uskladnenia tovaru, ktorý podlieha dovoznému clu alebo z použitia colného režimu, do ktorého bol tento prepustený,

alebo

b) nedodržaním niektorej podmienky stanovenej na prepustenie tovaru do daného režimu alebo pre udelenie zníženej alebo nulovej sadzby dovozného cla v dôsledku konečného použitia tovaru,

s výnimkou prípadov, ktoré sú uvedené v článku 203, pokiaľ sa nezistí, že nedodržanie týchto podmienok nemá podstatný [skutočný — *neoficiálny preklad*] vplyv na správne vykonávanie dočasného uskladnenia alebo daného colného režimu.

2. Colný dlh vzniká buď v okamihu, keď prestane byť plnená povinnosť, ktorej nesplnením colný dlh vzniká, alebo okamihom, keď je tovar prepustený do daného režimu a ak sa dodatočne zistí, že podmienky stanovené na prepustenie tovaru do uvedeného režimu alebo udelenie zníženej alebo nulovej sadzby dovozného cla v dôsledku konečného použitia tovaru neboli v skutočnosti splnené.

3. Dlžníkom je osoba, ktorá má buď plniť povinnosti vyplývajúce z dočasného uskladnenia tovaru, ktorý podlieha dovoznému clu alebo z použitia colného režimu, do ktorého bol tento tovar prepustený, alebo osoba, ktorá má plniť podmienky spojené s prepustením tovaru do daného režimu."

12 Článok 215 kódexu stanovuje:

„1. Colný dlh vzniká na mieste, kde sa odohrávajú udalosti, pri ktorých vzniká.

2. Tam, kde nie je možné určiť miesto uvedené v odseku 1 sa colný dlh považuje za taký, ktorý vznikol na mieste, na ktorom colné orgány prídu k záveru, že tovar je v situácii, v ktorej vzniká colný dlh.

3. Tam, kde sa uplatnenie colného režimu pre tovar neskončilo, colný dlh sa považuje za taký, ktorý vznikol na mieste, kde:

— bol tovar umiestnený do tohto režimu

alebo

— tovar vstúpil do spoločenstva v rámci tohto režimu.

4. Tam, kde colné orgány na základe im dostupných informácií môžu preukázať, že colný dlh už vznikol, keď bol tovar na inom mieste v skoršom čase, colný dlh sa považuje za taký, ktorý vznikol na mieste, ktoré môže byť preukázané ako prvé miesto, v ktorom je možné preukázať existenciu colného dlhu."

13 Článok 217 ods. 1 kódexu stanovuje:

„Colné orgány vypočítajú sumu dovozného alebo vývozného cla vyplývajúcu z colného dlhu, ďalej len ‚sumu cla', akonáhle majú potrebné údaje, a zapíšu ju do účtovnej evidencie alebo do iného rovnocenného nosiča informácií (zápis) [(zápis do účtovnej evidencie) — *neoficiálny preklad*]."

14 Podľa článku 218 ods. 3 kódexu:

„Ak colný dlh vznikne za iných podmienok než tých, ktoré sú uvedené v odseku 1, je potrebné príslušnú sumu cla zapísať do účtovnej evidencie do 2 dní odo dňa, v ktorom colné orgány môžu:

a) vypočítať sumu daného cla

a

b) určiť dlžníka."

15 Podľa článku 219 kódexu:

„1. Lehoty na vykonanie zápisu do účtovnej evidencie ustanovené v článku 218 je možné predĺžiť:

a) z dôvodov vyplývajúcich zo správneho usporiadania členských štátov a hlavne vtedy, ak sú účty centralizované, alebo

b) ak zvláštne okolnosti bránia colným orgánom, aby uvedené lehoty dodržali.

Takto predĺžená lehota nesmie byť dlhšia ako 14 dní.

2. Lehoty ustanovené v odseku 1 sa nepoužijú pri nepredvídateľných okolnostiach alebo v prípadoch vyššej moci."

16 Podľa článku 221 ods. 1 a 3 kódexu:

„1. Akonáhle je suma cla zapísaná do účtovnej evidencie, musí byť oznámená dlžníkovi v súlade s ustanovenými postupmi.

...

3. Oznámenie dlžníkovi sa neuskutočňuje po uplynutí lehoty troch rokov odo dňa, kedy vznikol colný dlh. Avšak tam, kde colné orgány nemohli určiť presnú sumu splatnú podľa zákona v dôsledku konania, ktoré by mohlo viesť k trestnému súdnemu konaniu, sa môže takéto oznámenie, pokiaľ to povoľujú platné právne predpisy, urobiť po uplynutí takejto trojročnej lehoty."

17 Článok 236 ods. 1 kódexu stanovuje:

„Dovozné alebo vývozné clo bude vrátené, ak sa zistí, že v čase, kedy bolo zaplatené, nebola suma tohto cla dlžná na základe právnych predpisov, alebo že bola zapísaná do účtovnej evidencie v rozpore s článkom 220, odsek 2.

Dovozné alebo vývozné clo bude odpustené, ak sa zistí, že v čase keď toto bolo zapísané do účtovnej evidencie, nebolo dlžné na základe právnych predpisov alebo že bolo zapísané do účtovnej evidencie v rozpore s článkom 220, odsek 2.

Vrátenie alebo odpustenie nebude povolené, ak skutočnosti, ktoré viedli k zaplateniu alebo zapísaniu sumy cla do účtovnej evidencie, ktorá nebola dlžná na základe právnych predpisov, vyplývajú z úmyselného konania dotknutej osoby."

Vykonávacie nariadenie

18 Podľa článku 356 ods. 1 a 5 vykonávacieho nariadenia:

„1. Tovar a dokument T1 musia byť predložené úradu určenia.

...

5. Ak je tovar predložený úradu určenia po uplynutí lehoty predpísanej výstupným úradom a nedodržanie lehoty je spôsobené okolnosťami, ktoré sú uspokojivo vysvetlené úradu určenia a nedajú sa pripísať prepravcovi alebo objednávateľovi [hlavnému zodpovednému — *neoficiálny preklad*], má sa za to, že prepravca alebo objednávateľ [hlavný zodpovedný — *neoficiálny preklad*] dodržali predpísanú lehotu."

19 Článok 378 vykonávacieho nariadenia stanovuje:

„1. Bez dosahu na článok 215 kódexu, ak zásielka nebola predložená úradu určenia a nie je možné zistiť miesto priestupku alebo nezrovnalosti, má sa za to, že k takémuto priestupku alebo nezrovnalosti došlo:

— v členskom štáte, ktorému patrí výstupný úrad,

alebo

— v členskom štáte, ktorému patrí tranzitný úrad v mieste vstupu do spoločenstva, ktorému bolo odovzdané avízo o tranzite,

ak v lehote ustanovenej v článku 379 (2), ktorá má byť určená, nie je k spokojnosti colných orgánov preložený [predložený — *neoficiálny preklad*] dôkaz o zákonnosti tranzitnej operácie alebo o mieste, kde skutočne došlo k priestupku alebo nezrovnalosti.

2. Ak žiadny takýto dôkaz nie je poskytnutý a pri uvedenom priestupku alebo nezrovnalosti sa má za to, že k nemu došlo v členskom štáte výstupu alebo v členskom štáte vstupu, tak ako je uvedené v prvom odseku v druhej zarážke, clá a ostatné poplatky súvisiace s príslušným tovarom uloží tento členský štát v súlade s ustanoveniami Spoločenstva alebo národnými ustanoveniami.

3. Ak je členský štát, v ktorom k uvedenému priestupku alebo nezrovnalosti skutočne došlo, určený pred uplynutím lehoty tri roky odo dňa registrácie vyhlásenia T1, tento členský štát v súlade s ustanoveniami spoločenstva alebo národnými ustanoveniami vymáha [vyberie — *neoficiálny preklad*] clá a ostatné poplatky (okrem poplatkov uložených podľa druhého pododseku ako vlastné zdroje Spoločenstva), ktoré sa týkajú príslušného tovaru. V tomto prípade, ak je predložený dôkaz o takomto vymáhaní [vybratí — *neoficiálny preklad*], musia byť vrátené pôvodne uložené clá a ostatné poplatky (okrem poplatkov uložených ako vlastné zdroje spoločenstva).

4. Záruka, ktorá sa vzťahuje na tranzitnú operáciu, nesmie byť uvoľnená do konca horeuvedeného trojročného obdobia alebo dovtedy, kým boli zaplatené clá a iné poplatky splatné v členskom štáte, v ktorom k uvedenému priestupku alebo nezrovnalosti skutočne došlo.

Členské štáty prijmú potrebné opatrenia na riešenie akýchkoľvek priestupkov alebo nezrovnalostí a uložia efektívne pokuty."

20 Podľa článku 379 vykonávacieho nariadenia:

„1. Ak zásielka nebola predložená úradu určenia a nie je možné určiť miesto, kde došlo k priestupku alebo nezrovnalosti, výstupný úrad čo najskôr oznámi túto skutočnosť objednávateľovi [hlavnému zodpovednému — *neoficiálny preklad*], v každom prípade však pred skončením 11. mesiaca nasledujúceho po dátume registrácie tranzitného vyhlásenia spoločenstva.

2. V oznámení uvedenom v odseku 1 musí byť uvedená predovšetkým lehota, v ktorej musí byť výstupnému úradu a k spokojnosti colných orgánov poskytnutý dôkaz o zákonnosti tranzitnej operácie alebo o mieste, kde skutočne došlo k priestupku alebo nezrovnalosti. Táto lehota je tri mesiace odo dňa oznámenia uvedeného v odseku 1. Ak uvedený dôkaz nie je predložený do konca tejto lehoty, príslušný členský štát vykoná kroky na vymáhanie [vybratie — *neoficiálny preklad*] príslušných ciel a ostatných poplatkov. V prípade, kedy tento členský štát nie je štátom, v ktorom sa nachádza výstupný úrad, okamžite o tom informuje uvedený členský štát."

21 V zmysle článku 380 vykonávacieho nariadenia:

„Dôkaz o zákonnosti tranzitnej operácie v zmysle článku 378 (1) musí byť predložený k spokojnosti colných orgánov okrem iného:

a) predložením dokumentu potvrdeného colnými orgánmi, z ktorého je zrejmé, že príslušný tovar bol predložený úradu určenia, alebo ak sa uplatňuje článok 406, schválenému prijímateľovi. Tento dokument musí obsahovať dostatočné informácie na umožnenie identifikácie uvedeného tovaru;

alebo

b) predložením colného dokumentu vydaného v tretej krajine, z ktorého je zrejmé prepustenie pre domáce použitie alebo jeho kópie alebo fotokópie; takáto kópia alebo fotokópia musí byť potvrdená ako overený opis organizáciou, ktorá potvrdila originál dokumentu, orgánmi príslušnej tretej krajiny alebo orgánmi jedného z členských štátov. Tento dokument musí obsahovať dostatočné informácie na umožnenie identifikácie príslušného tovaru."

22 Článok 859 vykonávacieho nariadenia stanovuje:

„Nasledujúce prípady sa považujú za neplnenie, ktoré nemá významný účinok na správnu prevádzku [skutočný vplyv na správne vykonávanie — *neoficiálny preklad*] dočasného uskladnenia alebo príslušný colný režim v zmysle článku 204 (1) kódexu, za predpokladu, že:

— nepredstavujú pokus nezákonne odobrať tovar spod colného dohľadu,

— nenaznačujú vedomú nedbanlivosť na strane príslušnej osoby,

— všetky formality potrebné na zosúladenie situácie tovaru so zákonom sú následne vykonané:

1) pri ktorých je prekročená lehota pre pridelenie jedného z colne schválených určení alebo použití pre tovar, ktorá je poskytnutá pri dočasnom uskladnení alebo príslušnom colnom režime, keby bola táto lehota predĺžená, pokiaľ by o toto predĺženie bolo požiadané včas;

2) v prípade tovaru prepusteného do režimu tranzitu, prekročenie lehoty pre predloženie tovaru úradu určenia, ak sa takéto predĺženie uskutoční neskôr;

3) v prípade tovaru prepusteného do režimu dočasného uskladnenia alebo režimu colného uskladňovania manipulácia, ktorú vopred nepovolia colné orgány za predpokladu, že takáto manipulácia by bola povolená, keby o ňu bolo požiadané;

4) v prípade tovaru prepusteného do režimu dočasného dovozu použitie tovaru inak ako je ustanovené v povolení za predpokladu, že takéto použitie by bolo povolené v tomto režime, keby bolo oň požiadané;

5) v prípade tovaru v režime dočasného uskladnenia alebo inom colnom režime nepovolený pohyb tovaru, za predpokladu, že tovar môže byť predložený colným orgánom na ich žiadosť;

6) v prípade tovaru v režime dočasného uskladnenia alebo v inom colnom režime odobratie tovaru z colného územia Spoločenstva alebo jeho vstup do slobodného colného pásma alebo slobodného colného skladu bez uskutočnenia potrebných formalít;

7) v prípade tovaru, ktorému bolo pridelené zvýhodnené tarifné zaobchádzanie z dôvodu jeho konečného použitia, premiestnenie tovaru bez oznámenia colným orgánom skôr ako mu bolo pridelené určené použitie, za predpokladu, že:

a) premiestnenie je zaznamenané v skladovej evidencii postupcu

a

b) postupník je držiteľ povolenia na príslušný tovar."

Režim vlastných zdrojov Spoločenstiev

23 Podľa článku 2 ods. 1 písm. a) a b) rozhodnutia Rady 88/376/EHS, Euratom z 24. júna 1988 o systéme vlastných zdrojov spoločenstiev (Ú. v. ES L 185, s. 24; Mim. vyd. 01/001, s. 176):

„Nasledujúce príjmy tvoria vlastné zdroje vložené do rozpočtu spoločenstiev:

a) odvody, náhrady, dodatočné a kompenzačné čiastky, dodatočné čiastky alebo faktory a iné poplatky, ktoré boli alebo budú stanovené inštitúciami Spoločenstiev v súvislosti s obchodom s nečlenskými krajinami v rámci bežnej poľnohospodárskej politiky, ako aj príspevky a iné poplatky stanovené v rámci bežnej organizácie na trhoch s cukrom;

b) bežné colné tarifné poplatky a iné poplatky, ktoré sú alebo sa majú stanoviť inštitúciami Spoločenstiev v súvislosti s obchodom s nečlenskými krajinami, a colné poplatky na produkty uvedené v Zmluve o založení Európskeho spoločenstva pre uhlie a oceľ".

24 Podľa článku 2 nariadenia č. 1552/89:

„1. Na účely uplatňovania tohto nariadenia vzniká nárok Spoločenstva na vlastné zdroje uvedené v článku 2 ods. 1 písm. a) a b) rozhodnutia 88/376/EHS, Euratom akonáhle príslušný orgán členského štátu oznámil dlžníkovi výšku dlhu, ktorý je povinný uhradiť. Toto oznámenie sa vykoná akonáhle je dlžník známy a príslušné správne orgány môžu vypočítať výšku nároku pri dodržaní všetkých ustanovení Spoločenstva uplatniteľných na danú oblasť.

2. Odsek 1 sa použije v prípade nutnosti opravy oznámenia." [*neoficiálny preklad*]

25 Podľa článku 6 ods. 1 a 2 písm. a) a b) tohto nariadenia:

„1. Účty vlastných zdrojov vedie štátna pokladnica jednotlivého členského štátu alebo iný subjekt poverený každým členským štátom a vedú sa samostatne pre jednotlivé druhy zdrojov.

2. a) Nároky vzniknuté v súlade s článkom 2 sa s výhradou písmena b) tohto odseku zapisujú do účtovných záznamov (zvyčajne označené ‚účtovný záznam A') najneskôr v prvý pracovný deň po 19. dni druhého mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom nárok vznikol.

b) Vzniknuté nároky, ktoré neboli zaúčtované podľa písmena a), pretože ešte neboli vybrané a nebola za ne poskytnutá žiadna záruka, sa v lehote stanovenej v písmene a) zapíšu do samostatného účtovného záznamu (zvyčajne označeného ‚účtovný záznam B'). Členské štáty môžu postupovať

rovnakým spôsobom aj v prípade, keď vznik nárokov, za ktoré sa zložila záruka, je namietaný a tieto nároky môžu v dôsledku sporov podliehať zmenám." [*neoficiálny preklad*]

26 Podľa článku 9 ods. 1 tohto nariadenia:

„V súlade s postupom stanoveným v článku 10 pripisuje každý členský štát vlastné zdroje na účet zriadený na tento účel v mene Komisie v rámci štátnej pokladnice alebo určeného orgánu.

Vedenie tohto účtu sa nespoplatňuje." [*neoficiálny preklad*]

27 Článok 10 ods. 1 nariadenia č. 1552/89 stanovuje:

„Po odpočítaní nákladov na vyberanie vo výške 10 % v súlade s článkom 2 ods. 3 rozhodnutia 88/376... sa pripísanie vlastných zdrojov uvedených v článku 2 ods. 1 písm. a) a b) tohto rozhodnutia vykoná najneskôr v prvý pracovný deň nasledujúci po 19. dni druhého mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom nárok vznikol, v súlade s článkom 2 tohto nariadenia.

Pre nároky uvedené v samostatných účtovných záznamoch podľa článku 6 ods. 2 písm. b) sa však pripísanie musí vykonať najneskôr v prvý pracovný deň nasledujúci po 19. dni druhého mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom nárokované sumy boli uhradené." [*neoficiálny preklad*]

28 Článok 11 uvedeného nariadenia znie:

„Každé omeškanie s pripísaním na účet uvedený v článku 9 ods. 1 má pre dotknutý členský štát za následok vznik povinnosti platiť úroky podľa úrokovej sadzby platnej v deň splatnosti na peňažnom trhu príslušného členského štátu pre operácie krátkodobého verejného financovania zvýšenej o dve percentá. Táto sadzba sa za každý mesiac omeškania zvyšuje o 0,25 percenta. Zvýšená sadzba sa vzťahuje na celú dobu omeškania." [*neoficiálny preklad*]

Právna úprava v oblasti počítania lehôt, dátumov a termínov

29 Nariadenie č. 1182/71 stanovuje všeobecné pravidlá, ktoré sa uplatnia, ak nie je stanovené inak, na lehoty, dátumy a termíny uvedené v aktoch Rady a Komisie. Keďže kódex a vykonávacie nariadenie nestanovujú inak, uplatnia sa v tomto prípade ustanovenia nariadenia č. 1182/71.

Konanie pred podaním žaloby

30 Služby Komisie uskutočnili v Holandsku od 10. do 14. januára 1994 kontrolu zameranú na postupy uplatňované pri tranzitných operáciách Spoločenstva v colnom obvode Rotterdam.

31 Komisia listom zo 6. júna 1994 zaslala holandským úradom správu vyhotovenú z tejto kontroly a upozornila ich na skutočnosť, že pri uplatňovaní článku 379 ods. 2 vykonávacieho nariadenia a predtým účinných ustanovení boli zistené omeškania

s registráciou a v dôsledku toho s poskytnutím vlastných zdrojov Spoločenstiev pochádzajúcich z dovozov.

32 Komisia v tejto súvislosti zdôraznila, že článok 379 ods. 1 vykonávacieho nariadenia stanovuje maximálnu lehotu jedenásť mesiacov medzi vydaním dokladu T1 colnými orgánmi a oznámením o nevybavení tohto dokladu hlavnému zodpovednému. Túto lehotu možno predĺžiť o tri mesiace stanovené v článku 379 ods. 2 tohto nariadenia, čím je podľa kontrolórov Komisie poskytnutá maximálna lehota štrnástich mesiacov medzi vydaním dokladu T1 a povinným vybratím cla colnými orgánmi v prípade, ak tento doklad nebol riadne vybavený. Podľa uvedenej kontrolnej správy colný obvod Rotterdam nedodržal stanovenú lehotu, pretože pri kontrole bolo zistené, že väčšina nevybavených vyhlásení je staršia ako štrnásť mesiacov.

33 Holandské orgány listom z 24. februára 1995 popreli výklad príslušných ustanovení uskutočnený Komisiou, ktorá listom z 28. apríla 1995 oznámila holandským orgánom, že trvá na svojich výhradách.

34 V tom istom liste Komisia zdôrazňuje, že uplatňovaná právna úprava Spoločenstva neponecháva členským štátom žiadny priestor na predĺženie uvedenej lehoty štrnástich mesiacov. Komisia v ňom opakuje svoju skoršiu žiadosť o poskytnutie údajov týkajúcich sa oneskorene vybavených dokladov T1 za obdobie od 1. januára 1991 až do 31. decembra 1995.

35 Holandské orgány vo svojej odpovedi z 30. augusta 1995 poskytli Komisii požadované informácie. Na základe týchto informácii služby Komisie vypočítali

dlhované úroky podľa článku 11 nariadenia č. 1552/89. Vychádzali pritom z predpokladu, že oznámenie uvedené v článku 379 ods. 2 vykonávacieho nariadenia bolo zaslané v posledný deň jedenásteho mesiaca po zaregistrovaní dotknutého dokladu T1, takže zápis zodpovedajúceho colného dlhu do účtovnej evidencie sa mal uskutočniť najneskôr uplynutím štrnásteho mesiaca po tejto registrácii.

36 Listom zo 17. decembra 1996, ktorý obsahoval podrobnosti výpočtu, Komisia vyzvala holandské orgány na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5 323 395,06 NLG do posledného pracovného dňa druhého mesiaca nasledujúceho po oznámení tejto žiadosti, t. j. do 23. februára 1997.

37 Holandské orgány listom z 1. októbra 1997 informovali Komisiu, že odmietajú uvedenej žiadosti vyhovieť. V tejto súvislosti poukázali na svoje predchádzajúce vyjadrenia a vytýkali Komisii, že sa nevyjadrila k ich tvrdeniam uvedeným v liste z 30. augusta 1995.

38 Komisia listom z 18. februára 1999 zaslala holandským úradom výzvu, na ktorú tieto orgány odpovedali listom z 22. apríla 1999.

39 Dňa 2. februára 2000 zaslala Komisia odôvodnené stanovisko, na ktoré holandské úrady odpovedali listom z 28. marca 2000.

40 Keďže Komisia považovala túto poslednú odpoveď za neuspokojivú, rozhodla podať žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.

O žalobe

41 Prvý žalobný dôvod Komisie je založený na porušení článku 379 ods. 2 vykonávacieho nariadenia účinného od 1. januára 1994 a príslušných ustanovení uplatňovaných v období od 1. januára 1991 do 31. decembra 1993, a to článku 11a ods. 2 druhého pododseku nariadenia č. 1062/87 a článku 49 ods. 2 tretej vety nariadenia č. 1214/92 z dôvodu, že medzi 1. januárom 1991 a 31. decembrom 1995 Holandské kráľovstvo v prípade oneskoreného ukončenia operácie vonkajšieho tranzitu Spoločenstva včas nezaúčtovávalo a nevyberalo colný dlh.

42 Vo svojom druhom žalobnom dôvode Komisia vytýka holandským orgánom, že porušili články 2, 9 a 10 nariadenia č. 1552/89 z dôvodu, že v stanovenej lehote neposkytli Komisii vlastné zdroje zodpovedajúce colnému dlhu.

43 Tretí žalobný dôvod je založený na porušení článku 11 nariadenia č. 1552/89 z dôvodu nezaplatenia zodpovedajúcich úrokov z omeškania.

O žalobnom dôvode založenom na porušení článku 11a ods. 2 druhého pododseku druhej vety nariadenia č. 1062/87, článku 49 ods. 2 tretej vety nariadenia č. 1214/92 a článku 379 ods. 2 tretej vety vykonávacieho nariadenia

Argumentácia účastníkov konania

44 Komisia tvrdí, že článok 96 kódexu, ako aj články 356 a 379 vykonávacieho nariadenia upravujú záväzný časový plán konania, ktorý musí byť rešpektovaný hlavným zodpovedným, výstupným úradom a úradom určenia v rámci operácie

vonkajšieho tranzitu Spoločenstva, najmä v prípade, ak zásielka prepravovaná v tomto režime nebola v stanovenej lehote po registrácii tranzitného vyhlásenia predložená úradu určenia.

45 Komisia uvádza, že v rámci tohto časového plánu:

— hlavný zodpovedný musí predložiť predmetnú zásielku v nezmenenom stave úradu určenia v lehote stanovenej pre doklad T1 [článok 96 ods. 1 písm. a) kódexu a článok 356 ods. 1 a 5 vykonávacieho nariadenia],

— v prípade nepredloženia zásielky v stanovenej lehote musí výstupný úrad podľa článku 379 ods. 1 vykonávacieho nariadenia oznámiť hlavnému zodpovednému nepredloženie tovaru najneskôr pred uplynutím jedenásteho mesiaca nasledujúceho po dátume registrácie tranzitného vyhlásenia,

a

— odo dňa tohto oznámenia začína plynúť lehota troch mesiacov, počas ktorej má hlavný zodpovedný poslednú možnosť predložiť výstupnému úradu a k spokojnosti colných orgánov dôkaz o zákonnosti tranzitnej operácie.

46 Tento dôkaz musí byť podľa článku 380 vykonávacieho nariadenia predložený vo forme potvrdených dokladov, ktoré preukazujú , že zásielka bola predložená úradu určenia alebo bola prepustená na domáce použitie v tretej krajine. V praxi ide vo všeobecnosti o doklad T1 potvrdený úradom určenia a doručený hlavnému zodpovednému.

47 Ak uvedený dôkaz nie je predložený do konca lehoty, príslušný členský štát musí pristúpiť k výberu cla a ostatných poplatkov v zmysle článku 379 ods. 2 vykonávacieho nariadenia. Podľa názoru Komisie je táto trojmesačná lehota záväzná nielen pre hlavného zodpovedného, ale aj pre členský štát, v ktorom sa nachádza výstupný úrad.

48 V súvislosti s okamihom zápisu colného dlhu do účtovnej evidencie Komisia zdôrazňuje, že podľa článku 217 ods. 1 kódexu sú členské štáty povinné vypočítať a zaúčtovať sumu cla vyplývajúcu z colného dlhu, akonáhle majú k dispozícii potrebné údaje. Pre určenie okamihu, od ktorého začína členských štátom plynúť záväzná lehota na zápis do účtovnej evidencie, je rozhodujúci článok 218 kódexu, ktorý stanovuje, že lehota začína plynúť od okamihu, keď príslušný členský štát „môže" určiť dlžníka a vypočítať sumu cla. Zápis do účtovnej evidencie musí byť uskutočnený v lehote stanovenej v článkoch 218 a 219 kódexu, teda v lehote dvoch dní s možnosťou predĺženia najviac na štrnásť dní.

49 Komisia uvádza, že najneskôr v prvý pracovný deň pätnásteho mesiaca po dni registrácie dokladu T1, prípadne skôr, ak výstupný úrad už predtým zaslal oznámenie o nevybavení, má tento výstupný úrad všetky potrebné údaje na výpočet cla vyplývajúceho z colného dlhu [článok 217 ods. 1 a článok 218 ods. 3 písm. a) kódexu] a na určenie dlžníka, v tomto prípade hlavného zodpovedného [článok 218 ods. 3 písm. b) kódexu].

50 Podľa článkov 218 a 219 tohto kódexu musí byť dlh zaúčtovaný v lehote dvoch dní, pričom táto lehota za určitých okolností môže byť predĺžená až na štrnásť dní. Dotknutý členský štát musí vykonať zápis colného dlhu do účtovnej evidencie najneskôr tretí, respektíve pätnásty deň štvrtého mesiaca nasledujúceho po zaslaní oznámenia podľa článku 379 ods. 1 vykonávacieho nariadenia.

51 V dôsledku toho, odhliadnuc od možného predĺženia lehoty podľa článku 219 kódexu, nemá členský štát žiadnu diskrečnú právomoc, na základe ktorej by mohol určiť, kedy treba colný dlh zapísať do účtovnej evidencie. Z článku 221 ods. 1 kódexu navyše vyplýva, že členský štát musí ihneď po zápise do účtovnej evidencie prikročiť k výberu tým, že colnému dlžníkovi oznámi sumu colného dlhu. Výber cla totiž logicky nasleduje bezprostredne po zápise do účtovnej evidencie, aj keď článok 379 ods. 2 vykonávacieho nariadenia jasne nestanovuje, či má byť tento úkon uskutočnený rýchlo alebo nie.

52 Holandské kráľovstvo nesúhlasí s názorom, že z článku 379 ods. 2 vykonávacieho nariadenia v spojení s článkom 218 ods. 3 kódexu vyplýva, že členský štát musí zapísať do účtovnej evidencie clá v lehote dvoch dní po uplynutí lehoty troch mesiacov od zaslania oznámenia o nepredložení zásielky. Podľa jeho názoru je trojmesačná lehota stanovená v článku 379 ods. 2 procesnou lehotou, a nie lehotou záväznou. Opačný názor zastávaný Komisiou by odporoval zneniu sporných ustanovení, nerešpektoval by práva jednotlivcov a spôsoboval by neprekonateľné praktické ťažkosti.

53 Po prvé, pokiaľ ide o znenie príslušných ustanovení, vláda žalovaného poznamenáva, že lehota dvoch dní začína podľa článku 218 ods. 3 kódexu plynúť až v okamihu, keď colné orgány „môžu vypočítať sumu daného cla a určiť dlžníka", čo znamená viac ako jednoduchú skutočnosť mať predmetné informácie k dispozícii. Aj keď v praxi je

možné uskutočniť zápis do účtovnej evidencie obvykle bezprostredne po uplynutí lehoty troch mesiacov, na základe uvedeného nemožno dôjsť k záveru, že uplynutie tejto lehoty musí byť považované za začiatok dvojdňovej lehoty v zmysle tohto ustanovenia.

54 Článok 379 ods. 2 tretia veta vykonávacieho nariadenia tiež upresňuje, že „príslušný členský štát vykoná kroky na vymáhanie [vybratie — *neoficiálny preklad*]" dlhovaného cla. Tieto slová neznamenajú to isté ako výraz „zapísať do účtovnej evidencie" uvedený v článku 218 ods. 3 kódexu. Obidve sporné ustanovenia majú dvoch rozličných príjemcov a lehotu stanovenú v posledne uvedenom ustanovení nemožno prevziať do článku 379 ods. 2 vykonávacieho nariadenia.

55 Po druhé, pokiaľ ide o požiadavky týkajúce sa rešpektovania práv jednotlivcov, žalovaná vláda uvádza, že z článku 379 vykonávacieho nariadenia vyplýva, že colné orgány môžu až po uplynutí lehoty troch mesiacov, prípadne skôr, pokiaľ je predložený príslušný dôkaz, posúdiť, či bol režim tranzitu Spoločenstva riadne ukončený, kde došlo k nezrovnalosti, či colný dlh vznikol alebo nevznikol, a ktorý členský štát je príslušný na vybratie colného dlhu. Inými slovami, až po posúdení dôkazných prostriedkov predložených hlavným zodpovedným disponujú colné orgány „potrebn[ými] údaj[mi]" v zmysle článku 217 kódexu, aby mohli vypočítať a zaúčtovať colný dlh. Názor, že toto posúdenie vrátane výpočtu sumy cla sa musí uskutočniť v lehote dvoch dní, by nerešpektoval požiadavku starostlivého posúdenia a porušoval by práva jednotlivcov.

56 Holandská vláda dodáva, že systém, v ktorom musí colný orgán ihneď zapísať sumu cla do účtovnej evidencie, aby túto sumu následne vrátil, ak sa ukáže, že hlavný

zodpovedný predložil dôkaz o riadnom ukončení režimu tranzitu, znamená neprijateľné zaťaženie hlavného zodpovedného. Takéto zaťaženie je neprijateľné, keďže vo väčšine prípadov nenesú zodpovednosť za údajné nezrovnalosti režimu tranzitu hlavní zodpovední, ale colné orgány úradu určenia alebo príjemcovia prepravovaného tovaru.

57 Po tretie, pokiaľ ide o nemožnosť dodržať sporné lehoty, holandská vláda tvrdí, že ukončenie režimu je zložitým procesom a v lehote dvoch dní nie je možné posúdiť všetky dôkazné prostriedky týkajúce sa všetkých dokladov, aby sa následne zistil colný dlžník a určila „suma cla". V praxi sa predkladajú doklady rôzneho druhu. Za dva dni teda nie je možné určiť, či vznikol colný dlh, prípadne odovzdať spis príslušnému členskému štátu, určiť dlžníka, vypočítať „sumu cla vyplývajúcu z colného dlhu" a napokon zaslať výzvu na zaplatenie.

Posúdenie Súdnym dvorom

58 Hneď na úvod treba zdôrazniť, že holandská vláda nepopiera skutkové zistenia Komisie týkajúce sa colných dlhov vzniknutých následkom nezrovnalostí v režime vonkajšieho tranzitu Spoločenstva, teda dlhov, ktoré v priebehu obdobia uvedeného v prejednávanej žalobe, konkrétne od 1. januára 1991 až do 31. decembra 1995, neboli holandskými colnými orgánmi vyberané v lehote dvoch dní stanovenej v článku 218 kódexu po uplynutí lehoty troch mesiacov uvedenej v článku 379 ods. 2 tretej vete vykonávacieho nariadenia a predtým uplatňovaných zodpovedajúcich ustanovení. Na rozdiel od Komisie sa však táto vláda domnieva, že tým, že začala s vyberaním niekoľko mesiacov po uplynutí uvedenej lehoty troch mesiacov, neporušila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z colného práva Spoločenstva.

59 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že na základe článku 379 ods. 1 vykonávacieho nariadenia, ak zásielka nebola predložená úradu určenia a nie je možné určiť miesto, kde došlo k priestupku alebo nezrovnalosti, výstupný úrad čo najskôr, najneskôr však pred uplynutím jedenásteho mesiaca nasledujúceho po dátume registrácie tranzitného vyhlásenia Spoločenstva, oznámi túto skutočnosť hlavnému zodpovednému.

60 Súdny dvor v rozsudku zo 14. novembra 2002, SPKR (C-112/01, Zb. s. I-10655, bod 40), rozhodol, že nedodržanie lehoty jedenástich mesiacov nebráni samotnému vybratiu colného dlhu od hlavného zodpovedného; rovnako v bode 34 tohto rozsudku zdôraznil, že uvedená lehota je určená správnym orgánom a jej cieľom je zabezpečiť dôsledné a jednotné uplatňovanie ustanovení v oblasti vyberania colného dlhu týmito orgánmi v záujme rýchleho poskytnutia vlastných zdrojov Spoločenstva. Dodržanie lehoty jedenástich mesiacov bez toho, aby to malo vplyv na vymáhateľnosť colného dlhu, má preto v každom prípade pre členské štáty záväzný charakter so zreteľom na ich povinnosti voči Spoločenstvu týkajúce sa poskytnutia vlastných zdrojov, čo holandská vláda navyše uznala.

61 Okrem toho v zmysle článku 379 ods. 2 vykonávacieho nariadenia v oznámení uvedenom v odseku 1 tohto článku musí byť uvedená predovšetkým lehota, v ktorej musí byť výstupnému úradu a k spokojnosti colných orgánov poskytnutý dôkaz o zákonnosti tranzitnej operácie alebo o mieste, kde skutočne došlo k priestupku. Táto lehota je tri mesiace odo dňa oznámenia uvedeného v odseku 1 daného článku. Ak uvedený dôkaz nie je predložený do konca tejto lehoty, príslušný členský štát „vykoná kroky na vymáhanie [vybratie — *neoficiálny preklad*]" príslušného cla a ostatných poplatkov.

62 Súdny dvor v bodoch 24 a 25 rozsudku z 20. januára 2005, Honeywell Aerospace (C-300/03, Zb. s. I-689), rozhodol, že zo znenia článku 378 ods. 1 a článku 379 ods. 2 vykonávacieho nariadenia vyplýva, že informovanie hlavného zodpovedného colným úradom určenia o lehote, v ktorej má predložiť požadované dôkazy, je povinné

a musí predchádzať vybratiu colného dlhu. Táto lehota slúži na ochranu záujmov hlavného zodpovedného, ktorému je poskytnutá trojmesačná lehota na predloženie dôkazu o zákonnosti tranzitnej operácie, alebo o mieste, kde skutočne došlo k priestupku alebo nezrovnalosti. Členský štát, v ktorom sa nachádza výstupný úrad, teda môže vybrať dovozné clo len vtedy, ak hlavného zodpovedného upozornil, že má k dispozícii trojmesačnú lehotu na predloženie požadovaných dôkazov, a tento ich v uvedenej lehote nepredložil.

63 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že za predpokladu, ako sa uvádza v prejednávanej žalobe, že sporné zásielky neboli predložené úradu určenia a nie je možné určiť miesto, kde došlo k priestupku alebo nezrovnalosti, výstupný úrad musí v záujme rýchleho poskytnutia vlastných zdrojov Spoločenstvu, oznámiť túto skutočnosť hlavnému zodpovednému v čo najkratšej lehote a najneskôr pred uplynutím jedenásteho mesiaca nasledujúceho po dátume registrácie tranzitného vyhlásenia Spoločenstva. Toto oznámenie má upozorniť príslušnú osobu, že má k dispozícii lehotu troch mesiacov, v ktorej môže k spokojnosti colných orgánov predložiť výstupnému úradu dôkaz o riadnom uskutočnení tranzitu, alebo o mieste, kde skutočne došlo k priestupku. Ak v tejto lehote nebol takýto dôkaz predložený, príslušný členský štát „vykoná kroky na vymáhanie [vybratie — *neoficiálny preklad*]" colného dlhu.

64 V tejto súvislosti článok 217 ods. 1 kódexu stanovuje, že colné orgány „vypočítajú" sumu dovozného alebo vývozného cla vyplývajúcu z colného dlhu akonáhle majú „potrebné údaje" a „zapíšu ju do účtovnej evidencie".

65 Podľa článku 218 ods. 3 kódexu je potrebné „príslušnú sumu cla zapísať do účtovnej evidencie" do 2 dní odo dňa, kedy colné orgány „môžu vypočítať sumu daného cla a určiť dlžníka colného dlhu". Článok 219 kódexu umožňuje predĺžiť uvedenú lehotu na najviac štrnásť dní, a to buď z dôvodov vyplývajúcich zo správneho usporiadania

členských štátov, alebo v dôsledku zvláštnych okolností, ktoré bránia colným orgánom, aby uvedené lehoty dodržali. Podľa článku 221 ods. 1 kódexu suma cla musí byť „akonáhle je zapísaná do účtovnej evidencie... oznámená dlžníkovi".

66 V prejednávanej žalobe Komisia v podstate vytýka holandským colným orgánom, že nezačali do dvoch dní po uplynutí lehoty troch mesiacov stanovenej v článku 379 ods. 2 vykonávacieho nariadenia s vyberaním colného dlhu. Konkrétne im vytýka, že príslušnú sumu cla nezapísali do účtovnej evidencie ako to vyžaduje článok 218 ods. 3 kódexu, a ani ju neoznámili dlžníkovi podľa článku 221 ods. 1 kódexu.

67 Holandská vláda tvrdí, že členské štáty nie sú povinné pristúpiť k vybratiu colného dlhu ihneď po uplynutí lehoty troch mesiacov, ktorá plynie po uplynutí lehoty jedenástich mesiacov stanovenej v článku 379 ods. 1 vykonávacieho nariadenia. Podľa tejto vlády posledne uvedenú lehotu nemožno považovať za záväznú.

68 Uvedené tvrdenie musí byť zamietnuté.

69 Ako oprávnene tvrdí Komisia, zo samotného znenia článku 379 ods. 2 tretej vety vykonávacieho nariadenia vyplýva, že členské štáty sú povinné začať s vyberaním v zmysle tohto ustanovenia po uplynutí lehoty troch mesiacov stanovenej v tomto odseku. Takýto výklad má súčasne zabezpečiť dôsledné a jednotné uplatňovanie ustanovení v oblasti vyberania colného dlhu príslušnými orgánmi v záujme efektívneho a rýchleho poskytnutia vlastných zdrojov Spoločenstva.

70 Uvedený výklad navyše nie je v rozpore s článkom 221 ods. 3 kódexu, ktorý dovoľuje oznámenie sumy cla do uplynutia troch rokov odo dňa vzniku colného dlhu. Toto ustanovenie totiž osobitne zabezpečuje právnu istotu tým, že obsahuje najdlhšiu možnú lehotu na oznámenie sumy colného dlhu dlžníkovi. Nespochybňuje tým však povinnosti inak vyplývajúce pre colné orgány z ustanovení kódexu a vykonávacieho nariadenia vo vzťahu k Spoločenstvu s cieľom zabezpečiť dôsledné a jednotné uplatňovanie ustanovení v oblasti vyberania colného dlhu v záujme rýchleho a efektívneho poskytnutia vlastných zdrojov Spoločenstva.

71 V súlade s článkom 217 ods. 1, článkom 218 ods. 3 a článkom 219 kódexu sa zápis sumy zodpovedajúcej colnému dlhu, o ktorý ide v prejednávanej žalobe, do účtovnej evidencie musí uskutočniť v lehote dvoch dní, ktorú možno predĺžiť na najviac štrnásť dní. Okrem toho oznámenie sumu zodpovedajúcej tomuto dlhu dlžníkovi sa musí uskutočniť podľa článku 221 ods. 1 kódexu akonáhle sa suma zapíše do účtovnej evidencie. Táto lehota začína plynúť odo dňa, kedy colné orgány majú potrebné údaje na vypočítanie sumy cla a určenie dlžníka. Na rozdiel od tvrdenia holandskej vlády je to najneskôr do uplynutia trojmesačnej lehoty stanovenej v článku 379 ods. 2 vykonávacieho nariadenia.

72 V prvom rade, pokiaľ ide o zistenie existencie colného dlhu, treba zdôrazniť, že keď, ako v prípadoch uvedených v prejednávanej žalobe, zásielky prepustené do režimu vonkajšieho tranzitu Spoločenstva neboli predložené úradu určenia v stanovenej lehote, platí, že došlo k vzniku colného dlhu a za jeho dlžníka sa považuje hlavný zodpovedný. V takomto prípade, a keď nie je možné určiť miesto, kde došlo k priestupku alebo nezrovnalosti, výstupný úrad musí v súlade s článkom 379 ods. 1 vykonávacieho nariadenia oznámiť túto skutočnosť hlavnému zodpovednému pred uplynutím lehoty jedenástich mesiacov, ktorá plynie od dátumu registrácie tranzitného vyhlásenia Spoločenstva.

73 Podľa článku 379 ods. 2 prvej a druhej vety musí byť v tomto oznámení uvedená lehota troch mesiacov, ktorú má dotknutá osoba na preukázanie zákonnosti tranzitnej operácie. Ako už bolo uvedené v bode 62 tohto rozsudku, príslušné colné orgány môžu pristúpiť k vybratiu cla, len ak oznámili hlavnému zodpovednému, že má lehotu tri mesiace na predloženie dôkazu o zákonnosti tranzitnej operácie a ak takýto dôkaz nebol v stanovenej lehote predložený.

74 Pritom, ako už uviedla generálna advokátka v bode 50 svojich návrhov, nič neumožňuje vyvodiť záver, že posúdenie dôkazných prostriedkov predložených na preukázanie zákonnosti operácie, ktoré sú demonštratívne vymenované v článku 380 vykonávacieho nariadenia, aj za predpokladu, že sa tieto dôkazy predložia v posledný deň stanovenej trojmesačnej lehoty, odôvodňuje odchýlku od ustanovení článkov 218 a 219 kódexu na účely zápisu súm cla do účtovnej evidencie a ich oznámenia dlžníkovi na základe článku 221 ods. 1 kódexu.

75 V druhom rade, pokiaľ ide o určenie dlžníka colného dlhu, treba pripomenúť, že podľa článku 379 ods. 1 a 2 vykonávacieho nariadenia sa počas tejto lehoty troch mesiacov hlavný zodpovedný považuje za dlžníka colného dlhu bez ohľadu na skutočnosť, že by sa mohla preskúmavať aj zodpovednosť ďalších osôb, pričom tento postup by si podľa holandskej vlády vyžadoval dodatočné lehoty. V dôsledku toho najneskôr do uplynutia uvedenej lehoty troch mesiacov musia byť colné orgány nepochybne schopné určiť hlavného zodpovedného ako dlžníka colného dlhu.

76 Okrem toho, pokiaľ ide o určenie sumy cla, treba pripomenúť, ako to generálna advokátka vysvetlila v bodoch 57 až 62 svojich návrhov, že aj keď nemožno od výstupného úradu vyžadovať, aby systematicky vypočítaval sumu cla zodpovedajúcu colnému dlhu pri dovoze pre každú začatú operáciu tranzitu už od registrácie tranzitného vyhlásenia, teda od okamihu, od ktorého má uvedený úrad v zásade k dispozícii údaje potrebné na výpočet cla, v každom prípade nič nebráni tomu, aby

bol tento výpočet vykonaný po tom, ako je hlavnému zodpovednému oznámená lehota troch mesiacov, v ktorej môže predložiť dôkaz o zákonnosti tranzitnej operácie, teda najneskôr do uplynutia lehoty jedenástich mesiacov stanovenej v článku 379 ods. 1 vykonávacieho nariadenia.

77 Ďalej, pokiaľ ide o určenie colných orgánov príslušných na vyberanie colného dlhu, článok 378 ods. 1 a 2 vykonávacieho nariadenia zavádza domnienku príslušnosti v prospech členského štátu, ktorému patrí výstupný úrad. V lehote troch mesiacov stanovenej v článku 379 ods. 2 tohto nariadenia môže hlavný zodpovedný predložiť dôkaz, že k priestupku došlo v inom štáte. Ako Komisia oprávnene tvrdí, z uvedeného nemožno vyvodiť záver, že posúdenie dokladov predložených na tento účel, aj za predpokladu, že sa predložia v posledný deň trojmesačnej lehoty, nemožno uskutočniť pri dodržaní dvojdňovej lehoty nasledujúcej po uplynutí lehoty troch mesiacov, v odôvodnených osobitných prípadoch predĺženej o dvanásť dní na celkovú lehotu v trvaní najviac štrnástich dní.

78 Z vyššie uvedených úvah vyplýva, že treba zamietnuť tvrdenie holandskej vlády, podľa ktorej lehota troch mesiacov je len orientačnou lehotou a proces vyberania sa nemusí nevyhnutne začať po uplynutí lehoty troch mesiacov z dôvodu, že po uplynutí tejto lehoty príslušné colné orgány nie sú na základe údajov, ktorými disponujú, schopné okamžite začať s vyberaním colného dlhu.

79 Napokon, na rozdiel od vyjadrení holandskej vlády, oznámenie sumy dlhu hlavnému zodpovednému ihneď po uplynutí lehoty troch mesiacov nepredstavuje pre neho neprimeranú povinnosť. Ak sa totiž neskôr preukáže, že tranzit Spoločenstva sa uskutočnil riadne a v stanovených lehotách, alebo bol ukončený neskôr bez inej nezrovnalosti, môže hlavný zodpovedný dosiahnuť vrátenie zaplatených súm, ako to po prijatí kódexu výslovne upravuje článok 236 ods. 1 kódexu, keď sa preukáže, že

v súlade s článkom 204 ods. 1 kódexu v spojení s článkom 859 vykonávacieho nariadenia nemá nesplnenie skutočný vplyv na správne vykonávanie colného režimu.

80 V dôsledku toho treba prvý žalobný dôvod považovať za dôvodný so zreteľom na ustanovenia kódexu a vykonávacieho nariadenia, ktoré obsahujú v podstate zhodnú právnu úpravu uplatňovanú v priebehu obdobia uvedeného v prejednávanej žalobe.

O žalobnom dôvode založenom na porušení článkov 2, 9 a 10 nariadenia č. 1552/89

Argumentácia účastníkov konania

81 Podľa Komisie je tento žalobný dôvod nevyhnutným dôsledkom porušenia popísaného v rámci prvého žalobného dôvodu. Články 9 a 10 nariadenia č. 1552/89 stanovujú lehoty, v ktorých musia byť vlastné zdroje vytvorené na základe článku 2 tohto nariadenia poskytnuté Komisii ich pripísaním na účet zriadený členskými štátmi v mene Komisie.

82 Komisia v tejto súvislosti uvádza, že podľa článku 2 nariadenia č. 1552/89 nárok Spoločenstva na vlastné zdroje vzniká akonáhle príslušný členský štát oznámil dlžníkovi výšku dlhovanej sumy, pričom uvedené oznámenie sa v zásade uskutočňuje akonáhle je známy dlžník a príslušné správne orgány môžu vypočítať výšku nároku. Tieto podmienky sú rovnaké ako podmienky na zápis do účtovnej evidencie upravené v článku 217 kódexu, aj keď v uvedenom ustanovení sa nehovorí

o „vzniku nároku" ale „o zápise do účtovnej evidencie". Zápisom do účtovnej evidencie je totiž určená existencia colného dlhu, na ktorý sa použije nariadenie č. 1552/89, pretože sa sčasti týka vlastných zdrojov.

83 Zápis colného dlhu do účtovnej evidencie znamená automaticky aj vytvorenie príslušných vlastných zdrojov. Oneskorený zápis do účtovnej evidencie teda spôsobuje automaticky aj oneskorené vytvorenie, ktoré má nevyhnutne za následok oneskorené poskytnutie. Z dôvodu oneskoreného vytvorenia predmetných vlastných zdrojov Holandské kráľovstvo súčasne aj oneskorene poskytlo vlastné zdroje Komisii.

84 Holandské kráľovstvo uvádza, že ak nedošlo k oneskorenému zápisu colného dlhu do účtovnej evidencie, potom nemožno hovoriť o oneskorenom poskytnutí vlastných zdrojov Komisii. Nie všetky údaje sú známe po uplynutí trojmesačnej lehoty, takže nemôže dôjsť k vzniku povinnosti zápisu do účtovnej evidencie v zmysle článku 218 kódexu a súčasne nemôže vzniknúť povinnosť zaslať oznámenie dlžníkovi. Nemožno teda hovoriť ani o vzniku nároku na vlastné zdroje v zmysle článku 2 nariadenia č. 1552/89, takže nemusí dôjsť k poskytnutiu Komisii v lehote dvoch dní od uplynutia trojmesačnej lehoty v zmysle článku 10 nariadenia č. 1552/89.

Posúdenie Súdnym dvorom

85 Oneskorené oznámenie príslušných súm cla v rozpore s článkom 221 ods. 1 a článkom 218 ods. 3 kódexu, ako vyplýva z preskúmania prvého žalobného dôvodu, znamená nevyhnutne omeškanie pri vzniku nároku Spoločenstiev na vlastné zdroje

v zmysle článku 2 nariadenia č. 1552/89. V súlade s posledne uvedeným ustanovením sa totiž má za to, že uvedený nárok vzniká „akonáhle" príslušný orgán členského štátu oznámil dlžníkovi výšku dlhu, pričom sa oznámenie musí uskutočniť akonáhle sa zistí osoba dlžníka a príslušné správne orgány môžu vypočítať výšku cla pri dodržaní všetkých právnych predpisov Spoločenstva uplatniteľných na danú oblasť, v danom prípade kódexu a vykonávacieho nariadenia.

86 Podľa článku 9 ods. 1 nariadenia č. 1552/89 pripisuje každý členský štát v súlade s postupom ustanoveným v článku 10 vlastné zdroje na účet založený na tento účel v mene Komisie v rámci štátnej pokladnice alebo určeného orgánu. Podľa odseku 1 prvého pododseku posledne uvedeného ustanovenia sa pripísanie vlastných prostriedkov uskutoční najneskôr v prvý pracovný deň nasledujúci po 19. dni druhého mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom nárok vznikol v súlade s článkom 2 nariadenia č. 1552/89.

87 Treba zdôrazniť, že Holandské kráľovstvo nepopiera výšku zodpovedajúcich vlastných zdrojov, ktoré, ako tvrdí Komisia, boli v dôsledku oneskoreného začatia s vyberaním colného dlhu s omeškaním pripísané na účet založený na tento účel v mene Komisie v rámci štátnej pokladnice alebo určeného orgánu.

88 Za týchto podmienok je aj druhý žalobný dôvod dôvodný.

O žalobnom dôvode založenom na porušení článku 11 nariadenia č. 1552/89

Argumentácia účastníkov konania

89 Komisia uvádza, že bol porušený článok 11 nariadenia č. 1552/89, podľa ktorého sú členské štáty povinné zaplatiť úroky z omeškania, ak oneskorene pripísali prostriedky na účet, keďže Holandské kráľovstvo v posudzovanom období odmietlo zaplatiť úroky z omeškania zodpovedajúce dlhovanej istine.

90 Holandské kráľovstvo zastáva názor, že ak nedošlo k oneskorenému poskytnutiu vlastných zdrojov vyplývajúcemu z oneskoreného zapísania colného dlhu do účtovnej evidencie, nemôže dôjsť k vzniku nároku na úroky z omeškania podľa článku 11 nariadenia č. 1552/89.

Posúdenie Súdnym dvorom

91 Podľa článku 11 nariadenia č. 1552/89 každé omeškanie s pripísaním na účet uvedený v článku 9 ods. 1 má pre dotknutý členský štát za následok vznik povinnosti zaplatiť úroky za celé obdobie omeškania. Tieto úroky z omeškania možno požadovať bez ohľadu na to, z akého dôvodu došlo k oneskorenému pripísaniu týchto zdrojov na účet Komisie (pozri najmä rozsudky zo 16. mája 1991, Komisia/Holandsko, C-96/89, Zb. s. I-2461, bod 38, a z 12. júna 2003, Komisia/Taliansko, C-363/00, Zb. s. I-5767, bod 44).

92 Omeškania s pripísaním vlastných zdrojov na účet Komisie, zistené v rámci druhého žalobného dôvodu, následne spôsobujú podľa článku 11 nariadenia č. 1552/89 vznik nároku na úroky omeškania, ktorých výšku, ani nezaplatenie, Holandské kráľovstvo nepopiera.

93 Tretí žalobný dôvod je tiež dôvodný.

94 Na základe uvedeného treba dospieť k záveru, že Holandské kráľovstvo si tým, že medzi 1. januárom 1991 a 31. decembrom 1995:

— nezapisovalo do účtovnej evidencie colný dlh a ostatné poplatky a neoznamovalo dlžníkovi ich výšku najneskôr do troch dní po uplynutí lehoty stanovenej v článku 3 ods. 3 a článku 6 ods. 1 nariadenia č. 1854/89 a v článku 218 ods. 3 a 221 ods. 1 kódexu alebo k neskoršiemu dátumu vyplývajúcemu z nariadenia č. 1182/71, v prípade, keď hlavný zodpovedný pri operácii vonkajšieho tranzitu Spoločenstva v lehote troch mesiacov od doručenia oznámenia výstupného úradu, že zásielka nebola včas predložená úradu určenia, neposkytol dôkaz o zákonnosti dotknutej tranzitnej operácie,

— neposkytovalo Komisii včas zodpovedajúce vlastné zdroje a

— odmietlo zaplatiť zodpovedajúce úroky z omeškania,

nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 11a ods. 2 druhého pododseku, druhej vety nariadenia č. 1062/87, článku 49 ods. 2 tretej vety nariadenia č. 1214/92 a článku 379 ods. 2 tretej vety nariadenia č. 2454/93, ako aj z článkov 2, 9, 10 a 11 nariadenia č. 1552/89.

O trovách

95 Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať Holandské kráľovstvo na náhradu trov konania a Holandské kráľovstvo nemalo úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ho na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol a vyhlásil:

1. Holandské kráľovstvo si tým, že medzi 1. januárom 1991 a 31. decembrom 1995

— **nezapisovalo do účtovnej evidencie colný dlh a ostatné poplatky a neoznamovalo dlžníkovi ich výšku najneskôr do troch dní po uplynutí lehoty stanovenej v článku 3 ods. 3 a článku 6 ods. 1 nariadenia Rady (EHS) č. 1854/89 z 14. júna 1989 o zápise do účtovnej evidencie a podmienkach platenia súm dovozného alebo vývozného cla vyplývajúcich z colného dlhu** [*neoficiálny preklad*] **a v článku 218 ods. 3 a článku 221 ods. 1 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva, alebo k neskoršiemu dátumu vyplývajúcemu z nariadenia Rady (EHS, Euratom) č. 1182/71 z 3. júna 1971, ktorým sa stanovujú pravidlá pre lehoty, dátumy a termíny, v prípade, keď hlavný zodpovedný pri operácii vonkajšieho tranzitu Spoločenstva v lehote troch**

mesiacov od doručenia oznámenia výstupného úradu, že zásielka nebola včas predložená úradu určenia, neposkytol dôkaz o zákonnosti dotknutej tranzitnej operácie,

— **neposkytovalo Komisii včas zodpovedajúce vlastné zdroje a**

— **odmietlo zaplatiť zodpovedajúce úroky z omeškania,**

nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 11a ods. 2 druhého pododseku druhej vety nariadenia Komisie (EHS) č. 1062/87 z 27. marca 1987 o vykonávacích ustanoveniach a opatreniach na zjednodušenie tranzitného režimu Spoločenstva [*neoficiálny preklad*] zmeneného a doplneného nariadením Komisie (EHS) č. 2560/92 z 2. septembra 1992, článku 49 ods. 2 tretej vety nariadenia Komisie (EHS) č. 1214/92 z 21. apríla 1992 o vykonávacích ustanoveniach a opatreniach na zmiernenie tranzitného režimu Spoločenstva [*neoficiálny preklad*] zmeneného a doplneného nariadením Komisie (EHS) č. 3712/92 z 21. decembra 1992 a článku 379 ods. 2 tretej vety nariadenia Komisie (EHS) č. 2454/93 z 2. júla 1993, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva, ako aj z článkov 2, 9, 10 a 11 nariadenia Rady (EHS, Euratom) č. 1552/89 z 29. mája 1989, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 88/376/EHS, Euratom o systéme vlastných zdrojov spoločenstiev [*neoficiálny preklad*].

2. **Holandské kráľovstvo je povinné nahradiť trovy konania.**

Podpisy